

DANMARK

SOCIO-ØKONOMISKE DATA

GENERELT

UDDANNELSE

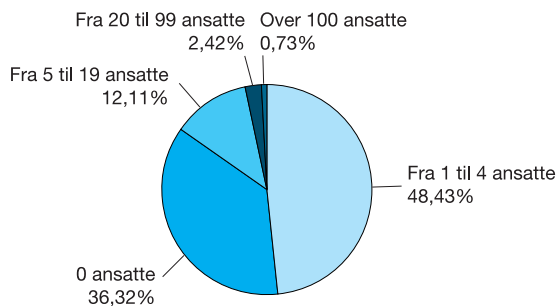
ARBEJDSSTID

ARBEJDSVILKÅR

FØLGERNE AF TEKNOLOGISK INNOVATION

Økonomisk vægt

Samlet antal virksomheder: 413 registrerede virksomheder (1/8/02).

Andel i aktiviteter

Ingen statistiske data til rådighed, men den private sikkerhedssektor er i konstant udvikling. Antallet af virksomheder, der opererer på området, kan se ud til at stige på trods af den fortsatte tendens til, at de 3 ledende virksomheder på det danske marked overtager de øvrige virksomheder.

Marked

Det offentlige marked er ca. 15% og det private 85%. Tallene er uforandret over de seneste tre år.

Underentreprise

Blandt de store virksomheder udliciteres der gennemsnitligt mellem 20% og 60%.

Arbejdsstyrke

Samlet antal lønmodtagere: 5.250 (juni 2002).

85% mænd	Mændenes gennemsnitsalder: 37
15% kvinder	Kvindernes gennemsnitsalder: 32

95% danskere og 5% andre.

Gennemsnitlig ansættelsestid:

0-18 måneder	26%
1,5-3 år	18%
3-6 år	28%
>6 år	28%

Langfristede kontrakter: 45% (2001), 40% (2000).

12% af korttidskontrakter blev ændret til langfristede kontrakter (2001).

Andel midlertidige kontrakter: ca. 5%.

Antal ansatte på området vil fortsat stige.

Udskiftning

Grunde til afgang:

Afslutning på korttidskontrakt	40% (ca.)
Fratræden	60% (ca.)

Erhvervs kategorier

Vagtpersonale	75% (ca.)
Administrativt personale	15% (ca.)
Ledersonale	10% (ca.)

Arbejdstid

Overtid	ca. 2-5%
Forholdet mellem weekend-arbejde og lovpligtige feriedage og hverdagsarbejde	30/70
Forholdet mellem fuldtids- og deltidsarbejde	60/40

Uddannelse

% af lønnen, der bruges til uddannelse	2-4%
--	------

Arbejdsmarkedsforbindelser

Ud over de sektorielle kollektive overenskomster er der 4 aftaler på virksomhedsniveau. Aftalernes emner: jobbeskrivelse, ansvar, ydelser, opsigelsesvilkår, ...

Vigtigste lovgivning og kollektive overenskomster i sektoren

Retsgrundlaget for den private sikkerhedssektor er Lov nr. 266 af 22.5.1986 om vagtvirksomhed og Bekendtgørelse nr. 963 af 23.12.1986 (senest ændret 22.6.2000 nr. 611).

Loven dækker og regulerer alle private, handelsmæssige og uafhængige virksomheder, der er aktive inden for overvågning:

- private områder eller områder, hvortil der er almindelig adgang
- pengetransporter og transport af værdigenstande
- udøve beskyttelse af andre personer
- betjening af tekniske alarmsystemer.

Ud over de bestemmelser, der er fastsat i ovenstående lov, er jobbet som vagtpersonale ligeledes indirekte under indflydelse af den generelle lovgivning, så som Straffelovbogen, Retsplejeloven, Våbenloven, Lov om forbud mod forskelsbehandling, Restaurationsloven, Lov om privatlivets fred.

Det private sikkerhedsmarked reguleres af kollektive overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter. Aftalerne regulerer alle spørgsmål vedrørende løn, ferier, arbejdstider, pension, beklædning, ansættelses- og opsigelsesansliggender (mere om dette nedenfor). Det er derfor ikke muligt for en arbejdsgiver og en ansat at indgå en individuel kontrakt.

Betingelser for virksomhedernes funktion

Det kræver politiautorisation at bestride hvervet som vagtpersonale. Personer, der er beskæftiget i autoriserede virksomheder, men som ikke udfører vagtberedskabsopgaver, skal ligeledes have politiautorisation.

En autorisation gælder for en 5-års periode. Efter denne periode skal autorisationen fornyes. Politimyndighederne har ret til når som helst at gennemføre en kontrol af det private sikkerhedsselskabs drift. Politiet kan tilbagekalde autorisationen. Optagelsesgebyret for at etablere et privat sikkerhedsselskab med autorisation er 5.000 kroner (673,25 euro).

Loven fastsætter bestemmelser for de ansattes alder og uddannelse, lige som spørgsmålet om personalets uniformering afgøres af loven. Særlige krav gør sig gældende for uniformen, blandt andet et synligt tegn/mærke på uniformen, hvor der står «vagt». Vagten må ikke bære våben.

Vagter skal være mindst 25 år gamle. Der kræves dansk statsborgerskab. De skal have ren straffeattest og må ikke have anmeldt betalingsstandsning eller være under konkurs eller have betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstået beløb på mere end 50.000 kroner (6.732,50 euro).

Lederpersonale, der er beskæftiget i private sikkerhedsselskaber, skal være mindst 18 år gamle. I praksis synes minimumsalderen dog at være 22.

Loven bestemmer, at der skal være en obligatorisk erhvervsuddannelse på 111 timer (grunduddannelse) - eller kræver, at deltageren skal have deltaget i 20 uger af erhvervsuddannelsen for sikkerhedsvagter (ud af i alt 45 uger for hele den teoretiske uddannelse).

Beskæftigelse i autoriserede sikkerhedsvirksomheder kræver politigodkendelse af hver enkelt person før påbegyndelse af arbejdet.

Vikarpersonale (i tilfælde af sygdom eller orlov) underkastes samme regler og bestemmelser som den almindelige ansatte.

Loven fastsætter bestemmelserne om opdræt og anvendelse af hunde.

Erhvervs-mæssig grunduddannelse i jobbet

På nuværende tidspunkt er der 2 erhvervsuddannelseskurser:

I henhold til Lov om Vagtvirksomhed skal alle vagter have bestået den obligatoriske 111-timers erhvervsuddannelse for at få den fornødne autorisation.

Fra og med 2000 er der blevet etableret en ny erhvervsuddannelse med en varighed på op til 2 år.

Under visse betingelser kan perioden reduceres. Uddannelsen består af 45 ugers teoretisk skoleuddannelse og 40 ugers praktisk uddannelse i den virksomhed, hvor lærlingen er ansat.

Ovenstående uddannelse gælder for alle slags funktioner, som vagten skal udøve (nævnt ovenfor). Det er muligt at specialisere sig yderligere via fortsat skolegang (kurser i: runderende og fast vagt, folkemassekontrol, kommunikation og uniformeret personales håndtering af konflikter).

Optagelse på disse erhvervsuddannelser kræver en ren straffeattest.

Uddannelse støttes af staten og er derfor gratis for de ansatte.

Teoretisk uddannelse finder sted i statsskoler (AMU-centre).

Al uddannelse ender med et certifikat, der fungerer som bevis på tildelt autorisation.

De individuelle sikkerhedsselskaber sørger for intern uddannelse i henhold til vurderet behov.

Tutorerne, der underviser de studerende, har fået en praktisk uddannelse og har erfaring med de fag og emner, de undervi-

ser i. De udvælges og ansættes af skolerne. Skolerne kan vælge at bruge eksterne foredragsholdere inden for specifikke emneområder.

Videreuddannelse

Den kollektive overenskomst giver ret til mindst 1 uges videreuddannelse efter 9 måneders uafbrudt beskæftigelse.

Den kollektive overenskomst omfatter bestemmelser for lærlinge, der deltager i erhvervsuddannelsesprogrammet for sikkerhedsvagter.

Arbejdstider: Som aftalt generelt i den kollektive overenskomst - en fuld skoleuge er 35,6 timer.

Når der er fri fra skole i ferieperioder, skal lærlingen arbejde i virksomheden, hvis virksomheden arbejder i denne periode.

Lærlingelønnen er baseret på en arbejdstid på 154 timer pr. måned.

Voksne lærlinge (> 25 år) får samme løn i praktikperioden som kolleger, der arbejder i lignende stillinger.

Antal arbejdstimer

Generelt arbejdes der 37 timer pr. uge (tværfaglig standard)

De kollektive overenskomster for det private sikkerhedsmarked anfører følgende:

Antal arbejdstimer pr. måned: standard	154 timer
Hvis man er ansat til aften-, nat- eller feriedagsarbejde, er antal arbejdstimer pr. måned:	140 2/3 timer

Deltidsbeskæftigelse er mulig i henhold til eksisterende EU-forordninger, hvad angår mindste antal arbejdstimer. Det er muligt at have fleksible arbejdstider og arbejdspladser, og der kan indgås individuelle aftaler derom. De, der er ansat i henhold til sådanne betingelser, er underkastet samme retlige og lønmæssige bestemmelser som fuldtidsansatte.

Hver ansat har ret til 1 times daglig frokostpause (hvis den daglige arbejdsdag overstiger 4 timer).

Inden for denne kollektive overenskomsts gyldighedsperiode (1.3.2000 – 1.3.2003) er lønnen reguleret som følger:

Gruppe A	kroner	euro
(op til 18 måneders anciennitet)	fra 16.019,00	2.156,95
	til 17.178,20	2.313,04
Gruppe B		
(over 18 måneders anciennitet)	fra 16.509,25	2.222,97
	til 17.700,65	2.383,39

Overtid

Overtid (tid ud over standardarbejdstiden) betales med 50% ekstra pr. time af grundlønnen.

Overtid kan afspadseres - i nogle tilfælde kan der betales kontant for overtid - og timerne skal udbetales eller afspadseres inden for den samme lønperiode, de er opsparet.

Der er etableret en generel arbejdsmarkedspension, hvorfra arbejdsgiveren betaler en del og arbejdstageren en anden del. Opdelingen af disse andele vil i 2003 ende med 6% fra arbejdsgiveren og 3% fra arbejdstageren.

Årlig ferie

Ferier reguleres i Ferieloven, i henhold til hvilken hver arbejdstager opsparer 2 dage pr. måned, han er ansat i et år. Feriepengene beløber sig til 12% af lønnen.

Ud over ovenstående opspares der i løbet af indeværende aftaleperiode (2000-2004) yderlige 5 feriedage, og det kommer op på en 6. feriedag fra og med 2004.

Fleksibelt arbejde (arbejdstid, stand-by)

En lokal aftale indgås mellem arbejdstager og arbejdsgiver vedrørende løn og antal timer, han skal stå til rådighed. Han modtager et vist rådighedsbeløb - og når han indkaldes til arbejde, modtager han almindelig løn pr. time.

I henhold til Lederpersonaleloven skal alle arbejdstagere modtage en skriftlig bekræftelse på ansættelse senest 1 måned efter påbegyndt arbejde. Denne aftale omfatter alle spørgsmål om løn, opsigelsesregler, jobbeskrivelse, ansvar og beføjelser, antal arbejdstimer og arbejdspladser.

Arbejdsvilkår reguleres generelt i henhold til Lov om arbejdsmiljø nr. 784 af 11. oktober 1999. I henhold til denne lov er alle virksomheder med over 5 ansatte forpligtet til at danne en sikkerhedsorganisation, som ledes af en ansvarlig person, der vælges af arbejdstagerne. Den ansvarlige for sikkerheden skal deltage i et sikkerhedskursus på 37 timer. Hvis der er over 20 ansatte i en virksomhed, skal der nedsættes et sikkerhedsudvalg med lige mange arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentanter.

Ingen våbenbesiddelse.

Alle virksomheder skal gennemføre en arbejdspladsevaluering for alle virksomhedens arbejdssteder i forbindelse med arbejdsmiljø på hver enkelt arbejdsplads.

Arbejdsmarkedets parter har udarbejdet en vejledning for sikkerhedsvagters arbejdsmiljø («Vagters arbejdsmiljø») - alle funktioner - som stiller forslag til forebyggende foranstaltninger i forskellige miljøsituationer som f.eks korrekt beklædning (fodtøj), løftning af tungt gods, placering af køretøjets sæder, korrekte stole, teknisk udstyr, tilrettelæggelse af arbejdet, foranstaltninger mod stress og forebyggelse af arbejdsulykker, osv.

Funktioner og erhvervskategorier

Vagtassistent (kontrolcentre)
Vagter
Vagtleder
Afdelingsleder
Regional chef.

Løn

132,72 kroner pr. time (17,87 euro).

Udskiftning

Statistikken er temmelig svag, temmelig sikkert 40%-50% eller højere.

Det er almindelig praksis, at en virksomhed, der har overtaget en konkurrents kontrakt, overtager arbejdsstyrken på samme betingelser, som de ansatte tidligere var ansat under.

Lige muligheder

I henhold til Lov nr. 459 af 12.6.1996 må en arbejdsgiver ikke diskriminere ansøgere eller arbejdstagere på grund af race, hudfarve, køn, religion, politiske synspunkter eller seksuel orientering i forbindelse med forfremmelse, overførsel, afskedigelse eller ansættelse, løn og arbejdsvilkår.

I nogle tilfælde og for visse former for jobs fremmes rekruttering af kvinder.

Arbejdsmarkedets parter betragter generelt følgerne af teknologisk udvikling som værende meget vigtige inden for områderne erhvervsuddannelse, professionalisme og rationalisering, mens det har en mindre indvirkning på antal ansatte på områ-

det og på de ansattes aldersfordeling. Det menes ikke, at antal arbejdstimer er berørt af teknologisk udvikling.

